

Θεραπεία χοριοειδικής νεοαγγείωσης με ranibizumab επί εδάφους αγγειοειδών ταινιών: Παρουσίαση περιστατικού βραχείας ανταπόκρισης στην αντι-αγγειογενετική θεραπεία

Σγούρου Χ, Μπόντζος Γ, Μπιτζανάκης Ν, Καρακώστα Χ, Καμπανάρου Σ

Οφθαλμολογικό τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών, Κοργιαλένιο Μπενάκειο, Ε.Ε.Σ

Financial Disclosures: None

Conflicts of Interest: None

Θεραπεία χοριοειδικής νεοαγγείωσης με ranibizumab επί εδάφους αγγειοειδών ταινιών: Παρουσίαση περιστατικού βραχείας ανταπόκρισης στην αντι-αγγειογενετική θεραπεία

Σκοπός: Παρουσίαση περιστατικού χοριοειδικής νεοαγγείωσης (ΧΝΑ) επί εδάφους αγγειοειδών ταινιών (ΑΤ) υπό θεραπεία με ενδοουλοειδικές εγχύσεις ranibizumab. Ο ασθενής εκτιμήθηκε σε εβδομαδιαία μεσοδιαστήματα, ώστε να μελετηθεί η ανταπόκριση του στην anti-VEGF θεραπεία.

Παρουσίαση Περιστατικού: Ασθενής με ιστορικό ΑΤ άμφω και χαμηλή όραση στο αριστερό οφθαλμό (ΑΟ) λόγω δισκοειδούς ουλής, παρουσίασε ενεργό ΧΝΑ στον δεξιό οφθαλμό (ΔΟ) και υποβλήθηκε σε 11 ενδοϋλοειδικές εγχύσεις με ranibizumab σε διάρκεια 2 ετών. Η οπτική οξύτητα ήταν 0.3 (ΔΟ) και μέτρηση δακτύλων (ΑΟ).

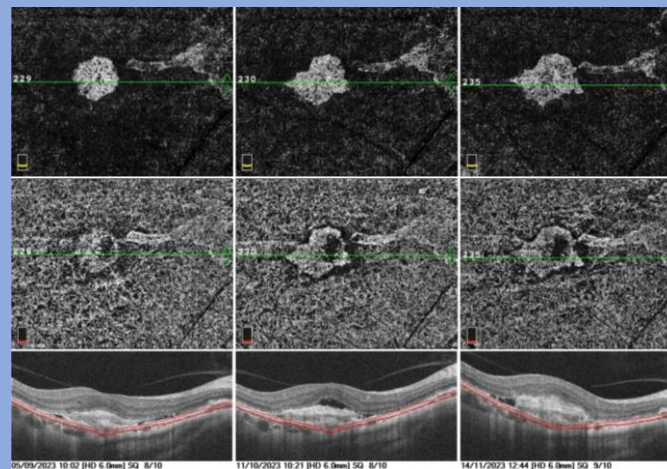
Η ενεργότητα της νόσου και η συνέχιση των εγχύσεων κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης αποφασίζονταν βάση των παρακάτω ευρημάτων σε OCT/OCTA:

1. Παρουσία υπαμφιβληστροειδικού υγρού,
2. Ασάφεια των ορίων του υπαμφιβληστροειδικού υπεραντακλαστικού υλικού (ΥΥΥ)
3. Χαρακτηριστικά της ΧΝΑ (αγγειοβρίθεια με αναστομώσεις, σκοτεινή άλως κτλ)

Συγκεκριμένα, κατά την διάρκεια της παρακολούθησης τους τελευταίους 6 μήνες, ο ασθενής υποβλήθηκε σε 3 μηνιαίες εγχύσεις λόγω νέας υποτροπή της νόσου, χωρίς όμως ουσιαστική ανταπόκριση (Εικόνα 2). Μετά την 11^η έγχυση ο ασθενής εκτιμήθηκε με OCT και OCTA απεικόνιση την 2η, 3η και 4η εβδομάδα για να αξιολογηθεί η ανταπόκριση του στην anti-VEGF θεραπεία.

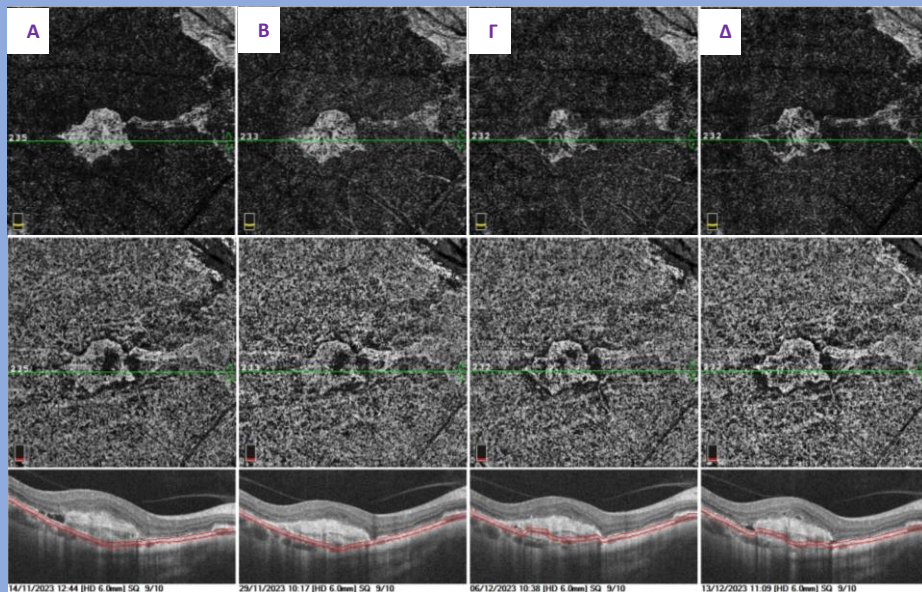
Εικόνα 1. Αγγειοειδείς ταινίες άμφω. Δισκοειδής ουλή ΑΟ.

Εικόνα 2. Μηνιαίες εγχύσεις χωρίς ουσιαστική ανταπόκριση

Θεραπεία χοριοειδικής νεοαγγείωσης με ranibizumab επί εδάφους αγγειοειδών ταινιών: Παρουσίαση περιστατικού βραχείας ανταπόκρισης στην αντι-αγγειογενετική θεραπεία

Παρουσίαση Περιστατικού: Πριν την έγχυση ranibizumab καταγράφηκε υποαμφιβληστροειδικό υγρό, ασάφεια των ορίων του ΥΥΥ (OCT) αλλά και ευρήματα στην OCTA συμβατά με ενεργό ΧΝΑ (αγγειοβρίθεια με αναστομώσεις και σκουρόχρωμο δακτύλιο χαμηλής ανακλαστικότητας, που περιέβαλε την περιοχή της ΧΝΑ). Η καταγραφή των ευρημάτων και η πορεία της νόσου παρουσιάζεται στην Εικόνα 3.

Εικόνα 3.

Απεικόνιση πρό 11^{ης} έγχυσης με ranibizumab (Α).

Την 2η εβδομάδα, έπειτα από την έγχυση (Β), παρατηρήθηκε απορρόφηση του υγρού και ΥΥΥ με σαφή όρια αλλά και συρρίκνωση της έκτασης της ΧΝΑ. Την 3η εβδομάδα, καταγράφηκε μικρή υποτροπή υγρού στην OCT, αλλά παρόμοια εικόνα της ΧΝΑ (Γ). Την 4η εβδομάδα απεικονίστηκε αύξηση του υπαμφιβληστροειδικού υγρού, μεγαλύτερη ασαφопоίηση των ορίων του ΥΥΥ αλλά και αύξηση του μεγέθους της ΧΝΑ (Δ).

Συμπέρασμα: Στην παρούσα εργασία καταγράψαμε την μερική ανταπόκριση ασθενούς με ΧΝΑ σε έδαφος ΑΤ στην θεραπεία με ranibizumab μέσω της εβδομαδιαίας παρακολούθησης του με OCT/OCTA. Είναι αξιοσημείωτο πως τόσο το υπαμφιβληστροειδικό υγρό όσο και η νεοαγγειακή μεμβράνη παρουσίασαν βελτίωση στην κλινική μορφολογία στα μεσοδιαστήματα της 2ης, ενώ από την 3η εβδομάδα και μετά εμφανίζονται σημεία υποτροπής της νόσου σε OCT/OCTA με περαιτέρω απεικονιστική τεκμηρίωση της ενεργότητας της νόσου την 4η εβδομάδα παρακολούθησης. Η περίπτωση αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί ως 'βραχείας ανταπόκρισης' στην θεραπεία, και τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται είναι συμβατά με προηγούμενη έρευνα την οποία καταγράψαμε σε περιστατικά με ΧΝΑ επί εδάφους νεοαγγειακής μορφής της ηλικιακής εκφύλισης ωχράς κηλίδας.

1. Chapron T, Mimoun G, Miere A, Srour M, El Ameen A, Semoun O, Souied EH. Optical coherence tomography angiography features of choroidal neovascularization secondary to angioid streaks. *Eye*. 2019 Mar;33(3):385-91.
2. Chatziralli I, Saitakis G, Dimitriou E, Chatzirallis A, Stoungioti S, Theodosiadis G, Theodosiadis P. Angioid streaks: a comprehensive review from pathophysiology to treatment. *Retina*. 2019 Jan 1;39(1):1-1.
3. Bontzos G, Bagheri S, Ioanidi L, Kim I, Datsers I, Gragoudas E, Kabanarou S, Miller J, Tsilimbaris M, Vavvas DG. Nonresponders to ranibizumab anti-VEGF treatment are actually short-term responders: a prospective spectral-domain OCT study. *Ophthalmology Retina*. 2020 Dec 1;4(12):1138-45.